

POKRAČOVANIE DOBYŤVANIA VÝRADNÉHO LOŽISKA NEVYHRADENÉHO NERASTU V DOBYŤVACOM PRIESTORE BREKOV
--

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 4753/2012-3.4/jm)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov

I. Základné údaje o navrhovateľovi

I.1 Názov

VSK Mineral s.r.o.

I.2 Identifikačné číslo

36 706 311

I.3 Sídlo

Južná trieda 125, 040 01 Košice

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

II.1 Názov

Pokračovanie dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu v dobývacom priestore Brekov.

II.2 Účel

Účelom navrhovanej činnosti je navýšenie ročného objemu ťažby nerastnej suroviny – dolomitu a rozšírenie záujmového územia na ktorom sa nerastná surovina bude dobývať v rámci určeného DP Brekov pre potreby zabezpečenia dostatočného množstva nerastnej suroviny podľa rastúceho dopytu. Nerastná surovina je využívaná na výrobu drveného prírodného kameniva rôznych frakcií pre miestne stavebné účely a pre pokrytie dopytu najmä na území Prešovského a Košického kraja.

II.3 Užívateľ

VSK Mineral s.r.o., Južná trieda 125, 040 01 Košice

II.4 Umiestnenie činnosti

Kraj:	Prešovský
Okres:	Humenné
Obec:	Brekov

Katastrálne územie: Brekov

Navrhovaná činnosť – „Pokračovanie dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu v dobývacom priestore Brekov“ je pokračovaním doterajšej činnosti dobývania vápenca - dolomitu ako stavebného kameňa povrchovým spôsobom v dobývacom priestore Brekov, ktorá je navrhnutá na základe projektovej dokumentácie – “Plánu otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu vápenca - dolomitu v dobývacom priestore Brekov na roky 2012 - 2016“

Obr. 1: Dobývací priestor Brekov, VSK Mineral s.r.o.

II.5 Stručný opis technického a technologického riešenia

DP Brekov a povolenie činnosti

Dobývací priestor Brekov bol určený rozhodnutím bývalého Ministerstva stavebníctva, Odborového združenia národných podnikov priemyslu kameňa a štrkopieskov Praha zo dňa 26.11.1964, značka 060/II/63. Navrhovateľ v súčasnosti vykonáva banskú činnosť – Otvárku, prípravu a dobývanie výhradného ložiska v súlade s rozhodnutím Obvodného banského úradu v Košiciach č. 1110-3689/2008-IV zo dňa 18.12.2008 s platnosťou do 31.12.2023. Uvedené rozhodnutie bolo vydané pre žiadateľa: Štefan Behúň, 067 31 Veľopolie 33, IČO: 30 257 719. Dobývací priestor Brekov bol následne zmluvne prevedený po predchádzajúcom

súhlase Obvodného banského úradu v Košiciach, vydaného pod č. 748-1473/2009, zo dňa 20.05.2009 z organizácie Štefan Behúň, so sídlom Kameňolom Brekov 1, 066 01 Brekov, IČO: 30 257 719 na organizáciu VSK MINERAL s.r.o., so sídlom Južná trieda 125, 040 01 Košice, IČO 36 706 311. Prevod dobývacieho priestoru nadobudol účinnosť dňa 10.06.2009 a súčasne v zmysle § 27 ods. 11 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „banský zákon“) dňom prevodu prešli aj všetky oprávnenia a povinnosti ustanovené banským zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a rozhodnutiami orgánov štátnej správy v súvislosti s vykonávaním povolenej banskej činnosti v tomto dobývacom priestore na organizáciu VSK MINERAL s.r.o..

Charakteristika ložiska

Ložisko Brekov v zmysle regionálneho geologického členenia patrí ku karbonátom Humenských vrchov, je tvorená gutensteinskými a dolomitickými vápencami, ramsauskými vápnitými dolomitmi a dolomitmi, miestami sa vyskytuje karpatský keuper zastúpený vápnitými pieskovecami a pestrými bridlicami. Vrchné časti kameňolomu sú tvorené striedaním vápnitých dolomitov, karbonatických bridlíc a ílovitých karbonátov. Povrchovú skrývku ložiska Brekov tvoria fluviálne náplavy rieky Laborec, svahové hliny a sute.

Plán otvárk, prípravy a dobývania (POPD), podľa ktorého sa vykonáva ťažba v súčasnosti, bol schválený Obvodným banským úradom v Košiciach rozhodnutím č. 1110-3689/2008-IV z 18.12.2008 o povolení banskej činnosti a trhacích prác veľkého a malého rozsahu.

Postup pri dobývaní

Dobývanie suroviny sa bude vykonávať dvoma stenovými lomami, ktoré sú situované tak v severnej časti ako aj v južnej časti lomu.

Otvárka a príprava ložiska na jeho ďalšie dobývanie bude pozostávať z nasledovných operácií:

- výrub drevín a krovinatých porastov,
- odstránenie nadložnej horniny – technologickej skrývky,
- zabezpečenie dostatočného predstihu odkrývky pred prvým dobývacím rezom,
- budovanie nových prístupových komunikácií (ciest).

Generálny postup dobývania v severnom lome je plánovaný S smerom. Prístup na pracovné plošiny bude zabezpečený doteraz existujúcimi komunikáciami, kde s budovaním nových komunikácií sa neuvažuje.

Ložisko bude v severnom lome naďalej dobývané postupom dobývacích rezov 2 – 4. Bázy jednotlivých dobývacích rezov ostanú zachované na nasledovných výškových úrovniach:

- I. etáž 185 m n.m. (dobývací rez 1)
- II. etáž 197 m n.m. (dobývací rez 2)
- III. etáž 215 m n.m. (dobývací rez 3)
- IV. etáž 233 m n.m. (dobývací rez 4)
- V. etáž 247 m n.m. (dobývací rez 5)

Počas realizácie navrhovanej činnosti sa s postupom dobývacieho rezu 1 a 5 neuvažuje.

Generálny postup dobývania v južnom lome je plánovaný SZ smerom. Dobývanie ložiska bude vedené zhora nadol tak, aby sa ústupom vyššieho dobývacieho rezu, vytvoril dostatočný predstih pre dobývanie rezu nachádzajúceho sa pod ním. Minimálna šírka pracovnej plošiny zaisťujúca bezpečný výkon banskej činnosti sa stanovuje na 10 m. Dobývací rez I. etáže má v súčasnosti výšku 30 m. Postupným znižovaním výškového stupňa tohto dobývacieho rezu na úroveň 165 m n.m. sa jeho výška upraví na 15 m. Rozdelením tohto dobývacieho rezu na 2 samostatné dobývacie rezy, sa vytvorí ďalšia etáž, ktorú budeme ďalej označovať ako II. etáž. Z uvedeného dôvodu sa následne zmení aj súčasné číslovanie etáží a to tak, že číslo každej nasledujúcej etáže (myslené od II. etáže vyššie) sa zvýši o 1. Báza III. – V. etáže ostane zachovaná. S postupom V. etáže sa v súlade

s koncepciou nového POPD neuvažuje. Dobývacie rezy budú dobývané tak, aby bázy ich pracovných plošín dosiahli nasledovné výškové úrovne:

- 0. etáž 140 m n.m. (dobývací rez 0)
- I. etáž 150 m n.m. (dobývací rez 1)
- II. etáž 165 m n.m. (dobývací rez 2)
- III. etáž 180 m n.m. (dobývací rez 3)
- IV. etáž 224 m n.m. (dobývací rez 5)

Spôsob dobývania ložiska

Ložisko bude naďalej dobývané povrchovým spôsobom, postupom stenového lomu vo svahu. S ohľadom na geologickú stavbu ložiska, bansko - technické podmienky dobývania a bezpečnostné predpisy bude pri dobývaní ložiska Brekov použitá nasledovná dobývacia metóda:

V. etáž 201 m n.m. (dobývací rez 4)

- povrchové dobývanie ložiska v etážach, s použitím vŕtacích a trhacích prác alebo s použitím strojných zariadení.

Stručný popis dobývacej metódy

Uvedená dobývacia metóda pozostáva z týchto základných operácií:

- vytváranie zárezov do svahu t. j. vytváranie etáží, zárezy do svahu budú vytvárané takým spôsobom, aby boli dodržané naprojektované parametre lomu a bol zaistený dostatočný predstih jednotlivých dobývacích rezov; zárezy do svahu budú vytvárané,
 - a) rozrušením celistvej horniny a jej následným odhodom použitím vŕtacích a trhacích prác,
 - b) rozrušením celistvej horniny s postupným znižovaním výškového stupňa etáže strojnými zariadeniami,
 - c) rozrušením celistvej horniny jej rýpaním použitím strojných zariadení,
- nakládka vydobytého nerastu,
- doprava vydobytého nerastu na miesto jeho úpravy alebo zušľachtovania.

Spôsob rozpojovania hornín

Hornina na ložisku bude rozpojovaná:

- A. trhacími prácami,
- B. mechanicky použitím strojných zariadení.

A. Trhacie práce

Primárne rozpojovanie hornín pomocou trhacích prác, pri ktorom dôjde k odhodu celistvej horniny od masívu, bude vykonávané plošnými, clonovými alebo pätnými odstrelními, resp. ich kombináciou. Vývrty pre výkon trhacích prác budú vŕtané na to určeným strojným zariadením. Parametre týchto vývrtov určí odborne spôsobilá osoba, ktorá bude tieto trhacie práce vykonávať (strelmajster alebo technický vedúci odstrelu).

B. Mechanický spôsob rozpojovania hornín

V prípade, ak to mechanické vlastnosti horniny (pevnosť, otlkavosť a pod.) umožnia, za predpokladu dodržania podmienok pre bezpečný výkon práce, bude sa jej rozpojovanie vykonávať mechanickým spôsobom na to určeným strojným zariadením. Mechanický spôsob rozpojovania hornín bude realizovaný rozrušením celistvej horniny strojným zariadením s následným postupným znižovaním výškového stupňa etáže alebo rozrušenie a nasledovné rozpojenie hornín môže byť vykonávané aj jej rýpaním na to určeným strojným zariadením.

Mechanizácia

Otvárku, prípravu a dobývanie ložiska, úpravu vydobytého nerastu a s tým súvisiace práce plánuje organizácia vykonávať nasledovnými mechanizmami:

1. vŕtne súpravy (napr. ATLAS Copco; BPI 119; VK 15)

2. rýpadlá (napr. CAT 324; CAT 325; VOLVO 240; KOMATSU WB 97 S5)
3. nakladače (napr. CAT 962 H; CAT 966; UNC 200; VOLVO 150)
4. dózery (napr. KOMATSU D65 EX12, CAT L9D, CAT L6D)
5. motorové vozidlá
 - a. nákladné (napr. VOLVO 8X6; T 815; SCANIA, DUMPER)
 - b. osobné (napr. Suzuki SX4; Citroën Berlingo)
6. žeriavy (napr. V3S AD 080; TATRA 28t; LIEBHERR 30t)
7. drviace zariadenia
 - a. stacionárne (napr. V82H, 1165 odrazový – výrobca Přerov)
 - b. mobilné (napr. odrazový drvič SBM RCL 1232 E; čeľusťový drvič LT 106)
8. triediace zariadenia
 - a. stacionárne (napr. VTN 1500x4000)
 - b. mobilné (napr. hrubotriedič FINLAY 883 RECLAIMER)
9. dopravníkové pásy
 - a. stacionárne
 - b. mobilné
10. kompresory (napr. DK 661; Atlas Copco)
11. elektrické náradie (napr. zbíjacie kladivá; sústruhy; frézy; ručné vŕtačky)

Úprava a zušľachtovanie vytťaženej suroviny

Dobývaným nerastom na ložisku Brekov je vápenec – dolomit. Vydobytý nerast je upravovaný v celku a nie je potrebné jeho zložky osobitne separovať. Úprava tohto nerastu sa v súčasnosti vykonáva jeho drvením a triedením.

Technológia úpravy a zušľachtovania

Proces úpravy nerastu sa bude v závislosti od dopytu meniť. Úprava dobývaného nerastu sa bude vykonávať na stacionárnej úpravni alebo mobilnými drviacimi a triediacimi zariadeniami. Výsypky slúžiace na uskladňovanie upraveného nerastu resp. nerastu pripraveného na jeho ďalšiu úpravu sa budú zriaďovať na pracovných plošinách etáží alebo na určených skládkach.

V procese úpravy nerastu sa v závislosti od použitého úpravárenského zariadenia uvažuje s primárnym, sekundárnym, príp. terciálnym stupňom drvenia nerastu.

Frakcie drveného kameniva budú vyseparované triediacimi zariadeniami. Upravený nerast (frakcie) bude dočasne uskladnený v zásobníkoch stacionárnej úpravne alebo na výsypkách, na ktoré bude tento upravený nerast vynášaný dopravníkovými pásmi úpravárenského zariadenia alebo sa výsypka vytvorí sypaním upraveného nerastu na miesto jeho uskladnenia určenými strojnými zariadeniami.

Technológia úpravy nerastu na stacionárnej úpravni

Úprava nerastu na stacionárnej úpravni sa vykonáva v 2 stupňoch drvenia.

I° drvenia

Nerast určený na jeho úpravu sa vysype do násypky primárneho drviča. Plynulé dávkovanie nerastu z násypky do čeľusťového drviča je zabezpečené stolovým vozíkovým podávačom. Podrvený nerast vystupujúci z primárneho drviča je vynášaný dopravníkovým pásom na sitový triedič, kde dochádza k jeho pretriedeniu. Parametre sit osadených na triediči určuje podľa kvality nerastu na vsádzke vedúci výroby alebo zmenový technik. Nerast, ktorý je týmto sitovým triedičom vyseparovaný („podstiná“ frakcia) prepadá do zásobníkov, odkiaľ je priamo expedovaný odberateľom alebo sa prevezie na určené skládky hotových výrobkov resp. podľa potreby je možné vykonať jeho ďalšiu úpravu (napr. jeho opätovným podrvením). Nevyseparovaný nerast („nadsitná“ frakcia) je vynášaný dopravníkovým pásom do odrazového drviča, kde prebieha jeho ďalšia úprava.

II° drvenia

Sekundárne drvenie je zabezpečené odrazovým drvičom. Vsádzka do tohto drviča je dopravovaná dopravníkovým pásom. Podrvený nerast je z odrazového drviča dopravníkovým pásom vynášaný na sitový triedič, kde prebieha jeho ďalšie triedenie.

Podsitné frakcie prepadajú osobitnými sklzmi do zásobníkov. Nadsitná frakcia prepadá na sitový triedič, kde prebieha jej záverečné pretriedenie. Frakcie upraveného nerastu, ktoré sú týmto posledným sitovým triedičom vytriedené prepadajú osobitnými sklzmi do jednotlivých zásobníkov. Parametre sít osadených na triedičoch určuje podľa kvality nerastu na vsádzke vedúci výroby alebo zmenový technik. Expedícia vyseparovaných frakcií upraveného kameniva je realizovaná priamo zo zásobníkov úpravárenskej linky.

Stav zásob výhradného ložiska v DP Brekov

V súlade s vyhláškou SGÚ č. 6/1992 Zb. boli zásoby prepočítané so stavom ku dňu 05.03.2011. Zásoby boli schválené rozhodnutím Ministerstva životného prostredia SR č. 3846/2012 zo dňa 19.01.2012.

Vypočítané zásoby stavebného kameňa (vápenec – dolomit) na ložisku Brekov citovaným rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky boli schválené v nasledovnom rozsahu:

Geologické zásoby celkom 10 322 tis.m3 z toho:

I. Bilančné zásoby voľné

Kategória zásob	Číslo blokov	Množstvo Zásob (tis.m3)	Použitie	Skrývkový pomer
Z - 1	1	7 526	Stavebné kamenivo podľa: STN EN 12620 Kamenivo do betónu STN EN 13242 Kamenivo do nestmelených a hydraulicky stmelených materiálov používaných i inžinierskom stavitel'stva a pri výstavbe ciest STN EN 13043 Kamenivo do bitúmenových zmesí a na nátery ciest, letísk a iných dopravných plôch	1:4,85

II. Bilančné zásoby viazané

Kategória zásob	Číslo blokov	Množstvo Zásob (tis.m3)	Použitie	Skrývkový pomer
Z - 2	2	2 796	Stavebné kamenivo podľa: STN EN 12620 Kamenivo do betónu STN EN 13242 Kamenivo do nestmelených a hydraulicky stmelených materiálov používaných i inžinierskom stavitel'stva a pri výstavbe ciest	1:4,85

			STN EN 13043 Kamenivo do bitúmenových zmesí a na nátery ciest, letísk a iných dopravných plôch	
--	--	--	--	--

Celková skrývka nad blokom zásob je vykazovaná v objeme 1 684 214 m³. V tejto skrývke je zarátaná aj humusová časť skrývky, ktorá je vykazovaná v objeme 57 116 m³. Vnútna skrývka ložiska je evidovaná v objeme 1 398 635 m³. Skrývkový pomer ložiska (m³: m³) 1: 6,13.

Výrubnosť a znečistenie

V súlade s výsledkami posledného výpočtu zásob navrhovateľ uvažuje so 16% znečistením. Priemerná výrubnosť ložiska sa plánuje na 84%.

II.6 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Zdôvodnenie potreby umiestnenia navrhovanej činnosti ťažby vápenca – dolomitu v danej lokalite je možné zhodnotiť z viacerých hľadísk, a to najmä:

- vyvolaným rastúcim dopytom trhu po dodávke kvalitného stavebného kameňa, čím sa zabezpečuje dostupnosť zdroja suroviny vhodnej pre regionálny a nadregionálny rozvoj. V kameňolome sa ťaží a upravuje stavebný kameň (vápenec - dolomit) na drvené kamenivo rôznych frakcií, ktoré sa používajú najmä pre stavebné účely,
- v hodnotenej lokalite sa nachádzajú geologickým spôsobom overené zásoby stavebného kameňa (vápenca – dolomitu),
- dobývací priestor Brekov bol určený rozhodnutím bývalého Ministerstva stavebníctva, Odborového združenia národných podnikov priemyslu kameňa a štrkopieskov Praha zo dňa 26.11.1964, značka 060/II/63, navrhovateľ vykonáva banskú činnosť – otváрку, prípravu a dobývanie výhradného ložiska v súlade s rozhodnutím Obvodného banského úradu v Košiciach č. 1110-3689/2008-IV zo dňa 18.12.2008, s platnosťou do 31.12.2023,
- navýšenie ročného objemu dobývanej nerastnej suroviny na cca 200 000 t/rok na ploche približne 15 ha na ložisku Brekov je možné zabezpečiť bez akýchkoľvek prevádzkových problémov a bez závažného zvýšenia vplyvov banskej činnosti na životné prostredie v dotknutom území. Doterajšou banskou činnosťou sa nezistili významné negatívne dopady na zložky životného prostredia, zistené dopady sú lokálneho charakteru, na širšie okolie sa negatívny vplyv činnosti neprejavuje,
- navýšenie ročného objemu dobývanej suroviny nemá vplyv na množstvo a kvalitu podzemnej vody, predmetné územie nezasahuje do chráneného vodohospodárskeho územia, ani do vyhlásených ochranných pásiem vodných zdrojov,
- návrh banskej činnosti zohľadňuje všetky zásady využitia ložiska, jeho racionálneho využívania, banskej technológie, bezpečnosti, ochrany pracovného a životného prostredia.

Medzi finálne výrobky patria materiály využívané v hutníctve, v chemickom priemysle, v poľnohospodárstve a stavebníctve.

II.7 Varianty navrhovanej činnosti

Zámer je vypracovaný v jednom variante. Návrh jednovariantného riešenia vychádzal z nasledovných skutočností:

- ťažba stavebného kameňa je obmedzená na dobývací priestor, s vypočítanými zásobami nerastnej suroviny,
- spôsob dobývania je povolený príslušným orgánom (Obvodný banský úrad v Košiciach), je na lokalite historicky overený a dlhodobo používaný,

- technológia úpravy je viazaná na existujúce úpravárenské zariadenie, kde je základná požiadavka na technológie, aby tieto vyhovelí požiadavkám súčasnej legislatívy, najmä na ochranu ovzdušia

Na základe týchto dôvodov Ministerstvo životného prostredia SR listom č. . 4753/2012-3.4/gn zo dňa 13.03.2012 vyhoveló žiadosti navrhovateľa a upustilo od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

II.8 Celkové náklady

Organizácia plánuje v hraniciach prevádzky Lom Brekov výstavbu váhy, skladu olejov, skladu nebezpečných odpadov a prístrešku so spevnenou plochou, kde bude uložená nádrž na distribúciu pohonných hmôt. Pre uvedené stavby sa v súčasnosti pripravuje projektová dokumentácia. Tieto stavby budú realizované v zmysle platnej legislatívy. Predpokladané náklady na realizáciu týchto stavieb sú 80 000 EUR.

III. Popis priebehu posudzovania

III.1 Vypracovanie správ o hodnotení

Zámer činnosti „Pokračovanie dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu v dobývacom priestore Brekov“ bol vypracovaný spoločnosťou VSK Mineral s.r.o., Košice a v súlade s § 22 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a ozmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) v apríli 2012.

Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) predložilo zámer na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutým orgánom a dotknutej obci.

Po posúdení doručených stanovísk súvisiacich s posudzovanou činnosťou, spresnení sporných otázok vyplývajúcich z posudzovacieho procesu, zvážení úrovne spracovania zámeru a po zhodnotení možných environmentálnych rizík pripravovanej činnosti v spolupráci s rezortným orgánom a povoľujúcim orgánom v súlade s § 32 zákona MŽP SR listom č. 4753/2012-3.4/jm z 10.09.2012 ako príslušný orgán určilo, že správu o hodnotení pre navrhovanú činnosť nie je potrebné vykonávať.

Zámer činnosti preto v ďalšom procese posudzovania vplyvov podľa § 33 až 39 plnil funkciu správy o hodnotení s tým, že navrhovateľ najneskôr do termínu verejného prerokovania predloží písomné vyjadrenie ku všetkým pripomienkam v doručených stanoviskách. Navrhovateľ predložil v r. 2012 elaborát „Zoznam pripomienok k zámeru navrhovanej činnosti „Pokračovanie dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu v dobývacom priestore Brekov“, vypracovaný sp. VSK Mineral s.r.o., Košice, ktorý sa stal neoddeliteľnou súčasťou environmentálnej dokumentácie.

III.2 Rozoslanie a zverejnenie správy hodnotení

MŽP SR , odbor environmentálneho posudzovania v rámci procesu posudzovania rozoslalo zámer na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona týmto orgánom: rezortnému orgánu - Ministerstvo hospodárstva SR, Odbor energetickej a surovinovej politiky, Bratislava, povoľujúcemu orgánu - Obvodný banský úrad v Košiciach, dotknutej obci – Obec Brekov a dotknutým orgánom - Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy, Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody a krajiny, Krajský pamiatkový úrad Prešov, Krajský úrad životného prostredia Prešov, Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Prešove, Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Obvodný úrad Humenné, Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Humennom, Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, Obvodný úrad životného prostredia v Humennom, Obvodný lesný úrad v Humennom, Obvodný pozemkový úrad Humenné, Regionálny úrad verejného

zdravotníctva so sídlom v Humennom. Zámer bol zverejnený na internetovej stránke www.enviroportal.sk dňa 15.06.2012

III.3 Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Obec Brekov na základe oznámenia starostu obce Ing. Petrom Mihaľkom v spolupráci s navrhovateľom VSK Mineral s.r.o., Košice zvolala v súlade s § 34 ods. 5 zákona verejné prerokovanie dňa 04.09. 2012 o 15.00 hod v zasadačke Kultúrneho domu v Brekove. Na spoločnom verejnom prerokovaní sa podľa poskytnutej prezenčnej listiny sa zúčastnili zástupcovia navrhovateľa a starosta obce Brekov. Verejné prerokovanie otvoril Ing. Peter Mihaľko. Privítal prítomných a oboznámil ich so základnými informáciami o procese posudzovania vplyvov a o spôsobe sprístupnenia informácií o posudzovanom zámere činnosti. Prezentáciu navrhovanej činnosti „Pokračovanie dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu v dobývacom priestore Brekov“, základné údaje o navrhovanej činnosti predniesol Ing. Alfréd Kozár, zástupca spoločnosti VSK Mineral s.r.o. Menovaný prítomných informoval o návrhu plánu otvárkovej prípravy a dobývania výhradného ložiska v tomto dobývacom priestore, o spôsobe rozpojovania hornín a úprave vydobytého nerastu. V diskusii starosta obce vyjadril súhlas s navrhovanou činnosťou a informoval, že obyvatelia obce nemajú žiadne námietky. Zápisnica z verejného prerokovania bola podpísaná starostom Brekova Ing. Petrom Mihaľkom a zaslaná na MŽP SR spolu s prezenčnou listinou.

III.4 Stanoviská a pripomienky predložené k environmentálnej dokumentácii

Obec Brekov (list č. 2012/513 z 25.06.2012):

K predmetnému zámeru nemá výhrady

Obvodný banský úrad v Košiciach (list č. 986-2109/2012 z):

Súhlasí s pokračovaním dobývania ložiska

Ministerstvo hospodárstva SR, Odbor energetickej a surovinovej politiky (list č. 708/2012 z 04.07.2012):

Konštatuje súlad s princípmi surovinovej politiky a odporúča zámer realizovať.

Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologického správy (list č. 34798/2012 z 02.07.2012)

Nemá žiadne pripomienky, upozorňuje na výskyt skládok a zosuvov v širšom okolí.

Stanovisko navrhovateľa:

Skládky odpadov nie sú v bezprostrednej blízkosti DP Brekov a nesúvisia s jeho činnosťou. Zosuvné územia, ktoré sa nachádzajú v širšom území, nesúvisia s navrhovanou činnosťou a sú v dostatočnej vzdialenosti od DP Brekov.

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Humennom (list č. ORHZ – HE-428-001/2012 z 26.06.2012)

Z hľadiska ochrany pred požiarimi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Obvodný úrad Humenné, Odbor civilnej ochrany a krízového riadenia (list ObU-E-OSU-2012/00289 z 20.06.2012)

Nemá k zámeru žiadne pripomienky

Obvodný pozemkový úrad Humenné (list č. 2012/00411-2 z 25.06.2012)

Nemá námietky k uvedenému zámeru.

Obvodný lesný úrad v Humennom (list č. 01/2012/00096 z 18.07.2012)

Vo svojom stanovisku uvádza, že nebudú dotknuté lesné pozemky a nebude mať vplyv na hospodárenie v lesoch

Prešovský samosprávny kraj, ÚPSK, Odbor regionálneho rozvoja (list č. 4313/2012/ODDUPZP-002 zo dňa 17.07.2012)

K zámeru nemá pripomienky a nepožaduje posudzovať podľa zákona.

Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie (list č. 9/2012/03194-002 z 08.08.2012)

Z hľadiska plánovania a rozvoja cestnej infraštruktúry nemá námietky k zámeru

Krajský pamiatkový úrad Prešov (list č. PO-12/1875-02/5660/Pav z 06.07.2012)

Vo svojom záväznom stanovisku zamietá navrhovanú činnosť, pretože zámer nezohľadňuje priamy vplyv detonačných prác v lome na stavebné konštrukcie hradnej zrúcaniny Brekov a ich stabilitu a požaduje posúdiť vplyv technickej seizmicity vyvolanej trhacími prácami v lome na predmetnú národnú kultúrnu pamiatku Hrad Brekov – hradné ruiny.

Dňa 25.07.2012 sa uskutočnilo pracovné stretnutie za prítomnosti zástupcov navrhovateľa a zástupcu Krajského pamiatkového úradu v Prešove na ktorom bolo zistené, že výkon banskej činnosti nebude zasahovať za hranicu ochranného pásma Brekovskej jaskyne a Veľkej Artajamy, ktoré leží na území širšieho ochranného pásma hradu Brekov . hradné ruiny, a teda nezasiahne ani ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky. Na základe výsledkov z tohto pracovného stretnutia vydal Krajský pamiatkový úrad v Košiciach nové stanovisko

Krajský pamiatkový úrad Prešov (list č. PO-12/1875-05/6293/Pav z 26.07.2012)

Vo svojom záväznom stanovisku po opätovnom preskúmaní schvaľuje zámer s nasledujúcimi podmienkami

1. Posúdiť vplyv technickej seizmicity vyvolanej trhacími prácami v lome Brekov na národnú kultúrnu pamiatku (NKP) Brekov hradné ruiny
2. Výsledky posúdenia merania vplyvu technickej seizmicity zapracovať do dokumentácie trhacích prác, na základe ktorej budú tieto práce Obvodným banským úradom povoľované.
3. Zohľadniť v predloženej zámere vyhlásenie hranice užšieho a širšieho ochranného pásma NKP Brekov – hradné ruiny.
4. Podmienky ochrany archeologických nálezov budú stanovené v procese územného a stavebného konania
5. Pripomienky Krajského pamiatkového úradu Prešov zahrnúť do záverečného stanoviska z posúdenia navrhovanej činnosti.

Stanovisko navrhovateľa:

1. Širšie ochranné pásmo je vyznačené v prílohe č. 9, bola predložená prehľadnejšia mapa, ktorá detailne vyznačuje všetky hranice ochranných pásiem. Výkon banskej činnosti nebude zasahovať za hranicu ochranného pásma Brekovskej jaskyne, teda nezasiahne ochranné pásmo Brekovské hradné ruiny.
2. Po zohľadnení morfológie krajiny a použitej technológie trhacích prác sa nepredpokladá negatívny vplyv trhacích prác na Brekovské hradné ruiny. Posúdenie vplyvu technickej seizmicity vyvolanej trhacími prácami v lome Brekov na Brekovské hradné ruiny bude vypracovaný. Výsledok bude zapracovaný do dokumentácie trhacích prác, na základe ktorej budú tieto trhacie práce Obvodným banským úradom v Košiciach povolené.

Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, sekcia špeciálneho stavebného úradu pracovisko Košice (list č. 4018/2012/S4-V-Sm z 21.06.2012)

Nemá k predloženému zámeru žiadne pripomienky a odporúča zabezpečiť stanovisko za Železnice SR.

Navrhovateľ na základe pripomienky zabezpečil vyjadrenie Železníc SR, ktoré vo svojom stanovisku č. 15825/2012/O420-2 z 27.06.2012 konštatujú, že pripravovanou činnosťou nebudú dotknuté záujmy správcov železničných zariadení a nemajú námietky za podmienky:

1. Navrhovateľ je povinný vykonávať banskú činnosť tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť prevádzky dráhy a narušené zariadenia s a stavba dráhy.
2. Skládky materiálu v rámci navrhovanej činnosti sa požaduje skladovať mimo pozemku ŽSR,

a stanovisko Železnice SR, stredisko hospodárenia s majetkom, Regionálne pracovisko Košice list č. 0750/F/L05/2983/2012/RP-KE/La z 30.05.2012, kde sa uvádza, že do ochranného pásma dráhy v žkm cca 57,9-58,2 zasahujú tieto objekty:

- Prístupová cesta na 0. etáž
- SO 01 Terénne úpravy pre osadenie váhy
- SO 02 Vážny domček
- SO 03 Vŕtaná studňa
- SO 04 Vodovodné rozvody
- SO 05 Kanalizácia
- SO 06 Žumpa
- SO 11 Elektrická prípojka

Zároveň upozorňujú na dodržanie povinností navrhovateľa vyplývajúcich zo zákona č. 513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia Ochrany prírody a krajiny
(6317/2012-2.2 zo dňa 09.07.2012)

Požaduje podrobnejšie rozpracovať:

1. vplyv navrhovanej činnosti na priaznivý stav predmetu ochrany SKCHVU035 Vihorlatské vrchy, SKUEV 0231 Brekovský hradný vrch, SKUEV Krivoštianka nachádzajúcich sa v okolí výhradného ložiska nevyhradeného nerastu ako i vplyv navrhovanej činnosti k cieľovým živočíšnym a rastlinným druhom, vyskytujúcim sa v záujmovom území.
2. upresniť výsledky „Merania vplyvu technickej seizmicity vyvolanej trhacími prácami v lome Brekov na Brekovskú jaskyňu“ a uviesť ich v mapovej prílohe
3. chránené územia zobraziť v mapovej prílohe zámeru.

Stanovisko navrhovateľa:

1. Negatívny vplyv navrhovanej činnosti nebol preukázaný. Banská činnosť v DP Brekov je vykonávaná nepretržite od roku 1964, kedy bol dobývací priestor určený, kde územia európskeho významu a chránené vtáčie územie bolo vyhlásené až v roku 2003, resp. 2004 z dôvodu ochrany vyskytujúcich sa druhov. Z uvedeného vyplýva, že táto činnosť z dlhodobého hľadiska nemá negatívny vplyv vo vzťahu k cieľovým živočíšnym a rastlinným druhom, vyskytujúcim sa na v danom území.
2. Výsledky merania vplyvu technickej seizmicity vyvolanej trhacími prácami v lome Brekov na Brekovskú jaskyňu sú uvedené v závere Odborného posudku (príloha č. 17 zámeru), kde je uvedené akú maximálnu nálož je možné použiť na jeden časovací stupeň v závislosti od vzdialenosti. Jaskyňa je neustále monitorovaná zástupcami Správy slovenských jaskýň. Spoločnosť VSK Mineral s.r.o. je v zmysle platných právnych predpisov povinná vykonávať banskú činnosť tak, aby neboli ohrozené alebo poškodené záujmy ochrany prírody a krajiny ani prírodné a kultúrne pamiatky v okolí vykonávania svojej činnosti.
3. Mapa chránených území NATURA 2000 vo vzťahu k záujmovému územiu je zobrazená v zámere na strane 42. V rámci rozsahu hodnotenia bola predložená mapa na ktorej sú jednotlivé chránené územia podrobnejšie zobrazené aj s jednotlivými prekryvmi.

Obvodný úrad životného prostredia v Humennom, odbor kvality životného prostredia (list č. A/2012/000552-002-DK z 09.07.2012)

K zámeru nemá námietky.

Obvodný úrad životného prostredia v Humennom, odbor odpadového hospodárstva (list č. 2012/00555-002-Dz z 21.06.2012)

Pri dodržaní platných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve nemá

pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia v Humennom, odbor štátnej vodnej správy
(list č. A/2012/00554-002-TU z 03.07.2012)

Odporúča:

- v ďalších stupňoch projektovej prípravy vysporiadať doterajší zdroj úžitkovej vody (vlastná studňa).
- v budúcnosti vysporiadať aj možnosť napojenia sa na verejnú kanalizáciu s vlastníkom a budúcim správcom
- v prípade zistenia vhodného zdroja pitnej vody pri ťažobnej činnosti tento ohlásiť orgánu štátnej vodnej správy.

Obvodný úrad životného prostredia v Humennom, odbor ochrany ovzdušia (list č. A/2012/00553-002-SL z 09.07.2012)

Z hľadiska ochrany ovzdušia nemá pripomienky

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Humennom (list č. 12/01072-2 z 10.07.2012)

Predložený zámer v navrhovanom rozsahu a znení nie je v rozpore s požiadavkami ustanovenými v zákone č. 355/2007 Z. z. a jeho vykonávacích predpisov.

Krajský úrad životného prostredia v Humennom, odbor kvality životného prostredia (list č. 2012/1085-5305/FB z 09.07.2012)

Nie je dotknutým orgánom štátnej správy

Krajský úrad životného prostredia v Humennom, odbor ochrany prírody a krajiny
(list č. 2012/1070-5273 z 04.07.2012)

Vo svojom stanovisku konštatuje:

1. v texte absentuje konkrétnejšie zdôvodnenia o vplyve navrhovanej činnosti na predmet ochrany SKUE0231,
2. v texte absentuje informácie či sa na dotknutej ploche v DP vyskytujú biotopy európskeho a národného významu,
3. absentujú opatrenia ktorými sa vylúči možný vplyv technickej seizmicity na jaskynný systém Brekovskej jaskyne prípadne na predmet ochrany SKUEV0231,
4. v texte absentujú informácie o doterajšej početnosti a sile odstrelův, ktorá by umožnila porovnať očakávaný vplyv hluku a technickej seizmicity na prírodné prostredie.

Krajský úrad životného prostredia vo svojom stanovisku nepožaduje vypracovanie Správy o hodnotení navrhovanej činnosti

Stanovisko navrhovateľa:

1. *Viď vyjadrenie k požiadavke Ministerstva životného prostredia SR, sekcie ochrany prírody a krajiny.*
2. *Navrhovaná činnosť bude vykonávaná na ploche, ktorá je evidovaná ako ostatné plochy. V mieste navrhovanej činnosti sa biotopy európskeho významu ani biotopy národného významu nevyskytujú.*
3. *V jaskyni bol inštalovaný dilatometer. Trhacie práce budú vykonávané podľa generálneho technického projektu trhacích prác, na základe ktorého budú tieto trhacie práce Obvodným banským úradom v Košiciach povolené. Generálny technický projekt odstrelův bude vypracovaný v súlade s výsledkami odborného posudku (príloha č. 17 zámeru), ktoré budú do tohto generálneho technického projektu trhacích prác prenesené.*
4. *Početnosť odstrelův sa v závislosti od dopytu mení. „Sila“ odstrelův sa nezisťovala a pri doterajšom výkone banskej činnosti ani nebolo potrebné merať vplyv technickej seizmicity na prírodné prostredie. Spoločnosť VSK Mineral s.r.o. vykonala z dôvodu dostatočného zabezpečenia ochrany prírodnej pamiatky Brekovská jaskyňa len meranie vplyvu technickej seizmicity vyvolanej trhacími prácami na túto prírodnú*

pamiatku a v budúcnosti plánuje vykonať meranie vplyvu technickej seizmicity vyvolanej trhacími prácami na Brekovské hradné ruiny. Hlukový efekt, ktorý v dôsledku výkonu trhacích prác vzniká, je krátkodobý. Používaním nových roznetných systémov (Nonel a pod.) sa hlukový efekt trhacích prác oproti minulosti výrazne eliminoval. Trhacie práce sú vykonávané cez deň, a spravidla v pracovných dňoch. Spoločnosť doposiaľ neeviduje sťažnosť občanov súvisiacu s výkonom trhacích prác v lome Brekov.

Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Prešov (list č. 9/2012/03194-002 z 08.08.2012)
Nemá námietky k zámeru.

Rozbor pripomienok dotknutých orgánov k zámeru navrhovanej činnosti vypracované spracovateľom dokumentácie a predložené na MŽP SR v deň rozsahu hodnotenia. V dokumente navrhovateľ vyhodnotil jednotlivé pripomienky a došlé k zámeru a opodstatnené akceptuje.

III.5 Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Odborný posudok na základe určenia MŽP SR listom č. 4753/2012-3.4/jm zo dňa 10.09.2012, vypracoval Ing. Peter Varga, Bratislavská 10, 080 01 Prešov, zapísaný ako fyzická osoba v zozname odborne spôsobilých osôb pod č. 529/2010/OHPV podľa vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „spracovateľ posudku“).

Spracovateľ posudku vypracoval posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženého zámeru, záznamu z verejného prerokovania, doručených písomných stanovísk od jednotlivých subjektov procesu posudzovania, príslušných právnych predpisov a noriem a konzultácií so spracovateľom zámeru.

Z hľadiska úplnosti zámeru spracovateľ posudku uvádza, že predložený zámer, je vypracovaný po formálnej stránke na dostačujúcej úrovni. Obsah a štruktúra textovej časti sú vypracované podľa prílohy č. 9 zákona a zodpovedajú potrebám posúdenia podľa zákona a sú postačujúce z hľadiska posúdenia podľa § 36 zákona, pri zohľadnení podrobností vypracovania vyžadovanom podľa § 22 zákona.

Konštatuje, že boli diskutované všetky zložky životného prostredia, bol stanovený časový priebeh a významnosť vplyvov.

Podmienky na minimalizáciu vplyvov na životné prostredie sú uvedené v kapitole IV.3 tohto záverečného stanoviska.

IV. Komplexné hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia

IV.1 Prehľad najvýznamnejších vplyvov činnosti

• Vplyvy na obyvateľstvo

Vplyvy realizácie činnosti na obyvateľstvo môžeme rozdeliť na:

Prašnosť, hlučnosť, vibrácie

Účinky prašnosti, hluku a vibrácií, ktorých zdrojom je ťažba a úprava nerastnej suroviny – vápenca a dolomitu, rozoznávame na pracovníkov prevádzky Brekov v pracovnom procese a na obyvateľstvo.

Emisie TZL vznikajú, resp. budú vznikať z:

- rozpojovania horniny,
- spracovania a úpravy rúbaniny (vrátane nakladania s ťažobným odpadom na odvaloch),
- statickej dopravy suroviny a automobilovej dopravy.

Pre zabránenie tvorby TZL na povrchových prevádzkach sa realizuje a aj naďalej bude využívať skrápanie najmä dopravných ciest a taktiež aj plôch s potenciálom tvorby tuhých

znečisťujúcich látok.

Hlučnosť a vibrácie sa výraznejšie môžu prejavovať na zamestnancoch prevádzky Brekov, ktorí sa s nimi stretávajú v pracovnom procese. Vibrácie (seizmické vplyvy) budú monitorované z hľadiska bezpečnosti priamo v banskej prevádzke.

Hlavným stacionárnym zdrojom hluku je mechanická časť úpravne suroviny. Líniovým zdrojom hluku je automobilová doprava. Problém hlučnosti na pracovisku sa rieši ochrannými pracovnými pomôckami a organizačnými opatreniami.

- **Vplyvy na horninové prostredie**

Vplyv banskej činnosti na prírodné prostredie sa vo všeobecnosti prejavuje presunom horninových hmôt - rúbaniny - z miesta jej prirodzeného výskytu do úpravne a na haldy. V mieste dobývania budú vyčerpané zásoby nerastných surovín. Dobývaná nerastná surovina je považovaná za neobnoviteľný zdroj, preto je tento zásah nevratný. Postupným vydobytím nerastu z horninového masívu sa v mieste dobývania bude nezvratne meniť reliéf.

- **Vplyv na povrchovú a podzemnú vodu**

Pokračovaním dobývania nebude zásadne ovplyvnený režim povrchových a podzemných vôd, nie je predpoklad na ovplyvnenie ich výdatnosti alebo znečistenia. K znečisteniu podzemných vôd by mohlo dôjsť jedine v prípade nepredvídanej udalosti alebo havárie. Zdrojmi možného ohrozenia sú ťažobné a nakladacie mechanizmy pracujúce na báze ropných palív, nákladné automobily, miesto zhromažďovania technologických odpadov a odpadov z údržby strojov a zariadení, ktoré sú zaradené v kategórii nebezpečné odpady. Zabezpečenie nakladania so škodlivými látkami a nebezpečnými odpadmi, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu povrchových a podzemných vôd má spoločnosť riešené v havarijnom pláne. Dodržiavaním týchto podmienok a opatrení je riziko havárie a znečistenia povrchových a podzemných vôd minimálne.

- **Vplyv na pôdu**

Zábery pôdy budú riešené v rámci vypracovaného POPD podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Vplyv na kvalitu pôdy v dotknutom území úzko súvisí s kvalitou ovzdušia v dotknutom území. Je možné predpokladať, že aj dlhodobjší vplyv navrhovanej činnosti na lesné pôdy v bezprostrednom okolí lokality nebude významný.

Iné vplyvy na pôdy napr. utlačanie, chemická degradácia, intenzifikácia erózných javov v okolí sa nepredpokladajú. Navrhovaná činnosť nepredpokladá trvalý záber poľnohospodárskych pôd, nemá priame nároky na zastavané územie obce.

Po ukončení dobývania bude územie dobývacieho priestoru rekultivované na základe samostatne vypracovaného a schváleného plánu rekultivácie.

- **Vplyv činnosti na ovzdušie**

Činnosťou dobývania v dobývacom priestore Brekov vznikajú emisie prachu pri samotnej činnosti dobývania, pri trhavých prácach, pri úprave nerastu, t.j. pri drvení, triedení a doprave materiálu, taktiež pri činnostiach súvisiacich s expedíciou surovín a hotových výrobkov, ako v priestore dobývacieho priestoru, tak z prepravy k odberateľom. Určujúcou škodlivinou sú tuhé znečisťujúce látky (TZL) – suspendované častice PM10. Posudzovaná prevádzka lomu Brekov patrí do kategórie stredný zdroj znečisťovania ovzdušia.

- **Vplyv na dopravu**

Medzi negatívne vplyvy navrhovanej činnosti je potrebné zaradiť vplyv dopravy stavebného kameňa, nakoľko doprava prechádza priamo cez dotknutú obec. Odhadovaná záťaž z dopravy hotových výrobkov je cca 38 nákladných áut denne. Výjazd z kameňolomu na štátnu cestu je možný dvoma smermi – smer Humenné (Brekov) a smer Strážske. Transport výrobkov navrhovateľ predpokladá v pomere 50% smer Humenné (Brekov) a 50% smer Strážske. V dotknutej obci Brekov bude z dopravy kameniva vytvorená záťaž v priemere 19 nákladných áut denne. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že navrhovaná činnosť výrazne neovplyvní hlukové pomery v porovnaní so súčasným stavom.

- **Produkcia ťažobných odpadov**

Pri banskej a úpravárenskej činnosti v dobývacom priestore Brekov, nevznikajú ťažobné odpady ukladané na úložiskách. Všetky druhy surovín pochádzajúceho z prevádzky sú využívané ako surovina – spracované na prírodné drvené kamenivo alebo ako zásypový

a výplňový inertný materiál.

- **Vplyv na faunu, flóru a biotopy**

Vzhľadom na skutočnosť, že sa v tomto území banská činnosť už dlhodobo vykonáva, celkový stav životného prostredia v okolitom území nebude vyššie uvedeným zásahom ovplyvnený. Navrhovaná činnosť navýšenia objemu dobývania nespôsobí zmeny v biologickej rozmanitosti v štruktúre a funkcii ekosystémov nakoľko navrhovaná činnosť pokračovania dobývania vápenca – dolomitu v dobývacom priestore Brekov nie je novou činnosťou, ale pokračovaním banskej činnosti, ktorá sa na ložisku vykonáva dlhodobo. Živočíšstvo v dotknutom území je už dostatočne prispôbené podmienkam, ktoré spôsobuje banská činnosť. Rozšírením kapacity dobývania sa podmienky v dotknutej lokalite podstatne nezmenia.

- **Vplyv na krajinu**

Dôsledkom banskej a spracovateľskej činnosti sú už jestvujúce fyzikálne zmeny v okolitej krajine, najmä vybudovaný areál úpravy vyťaženej suroviny, narušenie stability a morfológie krajiny lomovými stenami a haldami. Vplyvom navrhovanej činnosti dôjde k zmenám štruktúry krajiny. Ťažba vápenca a dolomitov sa bude vykonávať povrchovým spôsobom, v lokalite s ostatnými plochami. Zastúpenie prírodných štruktúr v predmetnom území sa zmení a to najmä zmenou morfológie terénu čo však nemusí mať deštruktívny charakter. Vhodnou rekultiváciou sa zvýši ekologická stabilita ako aj estetická hodnota krajiny dotknutou dobývaním.

- **Vplyv na poľnohospodársku výrobu**

Navrhovanou činnosťou dobývania nebude dotknutý poľnohospodársky pôdny fond a teda nedôjde k ovplyvneniu poľnohospodárskej výroby.

- **Vplyv na priemyselnú výrobu**

Činnosť dobývania vápenca – dolomitu bude mať pozitívny vplyv na stavebnú činnosť širšieho okolia. Pokračovaním činnosti sa zabezpečí kontinuita zdroja surovín, najmä vyvolaným rastúcim dopytom trhu po dodávke stavebného kameňa aj v súvislosti s výstavbou cestných komunikácií, čím sa zabezpečuje dostupnosť zdroja suroviny vhodnej pre regionálny a nadregionálny rozvoj.

- **Vplyvy presahujúce štátne hranice**

Pri realizácii navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú vplyvy presahujúce štátne hranice.

- **Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov činnosti z hľadiska ich významnosti**

Navrhovaná činnosť v rozsahu, v akom je predložená v tejto environmentálnej dokumentácii a v súvislostiach, v ktorých priamo nadväzuje na už povolenú, existujúcu a prevádzkovanú činnosť podľa rozhodnutí príslušných orgánov je v súlade s platnými právnymi predpismi. Ide predovšetkým o predpisy na ochranu prírody a krajiny, územný rozvoj a územné plánovanie, ochranu ovzdušia, banské predpisy a ochrane pamiatkového fondu.

V. Celkové hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo súvislú európsku sústavu chránených území (Natura 2000)

Navrhovaná činnosť sa nachádza v území, kde platí 1. stupeň územnej ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona o OPAK). Územie dobývacieho priestoru sa neprekrýva so žiadnym chráneným vtáčím územím, ani s územím európskeho významu.

Malá časť hranice dobývacieho priestoru tvorí hranicu s územím európskeho významu Brekovský hradný vrch SKUEV0231, kde platí 2. stupeň ochrany v zmysle zákona o OPAK. Činnosťou dobývania v minulosti neboli preukázané negatívne vplyvy na ÚEV Brekovský hradný vrch ani sa takýto vplyv nepredpokladá.

VI. Závery

VI.1 Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia v minulosti a dnes a únosnosť prírodného prostredia, zhodnotený význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, miesto vykonávania navrhovanej činnosti so zameraním na súlad so záujmami ochrany prírody a územnoplánovacími zámermi, úroveň spracovania správy o hodnotení, stanoviská orgánov a organizácii dotknutých navrhovanou činnosťou, ako aj dotknutej verejnosti sa

odporúča

realizácia navrhovanej činnosti „Pokračovanie dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu v dobývacom priestore Brekov“ za dodržania podmienok uvedených v časti VI.3 tohto posudku s tým, že neurčitosti, ktoré sa v procese hodnotenia vyskytli je potrebné vyriešiť v ďalších stupňoch projektovej prípravy činnosti.

VI.2 Odporúčaný variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona sa pre realizáciu **odporúča variant navrhovanej činnosti uvedený v zámere**, ktorý predstavuje kontinuálne pokračovanie doterajšej ťažby stavebného kameňa na výhradnom ložisku nevyhradeného nerastu Brekov (DP) Brekov na základe nového Plánu otvárk, prípravy a dobývania (POPD). Plánovaná rozloha plochy je cca 15 ha a predpokladaný ročný objem dobývania cca 200 000t.

VI.3 Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Ťažba suroviny a výroba stavebného kameňa má v tomto lome tradíciu už od roku 1964, kedy bol príslušnými orgánmi určený dobývací priestor. Navrhovaná činnosť je kontinuálnym pokračovaním v súčasnosti už vykonávanej činnosti.

Počas tohto obdobia boli vyriešené najvýznamnejšie strety záujmov a do povolení, havarijných plánov a prevádzkových predpisov boli zapracované všetky podstatné technické, technologické a organizačné opatrenia, ktoré riešia bežné prevádzkové aj mimoriadne prevádzkové stavy, ktoré môžu vzniknúť pri ťažbe a úprave stavebného kameňa ako aj vo vzťahu k tvorbe a ochrane zložiek životného prostredia.

Návrh opatrení preto pozostáva prevažne z požiadaviek na splnenie legislatívnych podmienok realizácie činnosti, aktualizácie havarijných plánov a prevádzkových predpisov, ktoré budú v detailoch prejednávané pri povoľovacom procese (schvaľovanie POPD orgánom štátnej banskej správy) so zdôraznením akceptácie zvýšenia environmentálnej úrovne ťažby a výroby, vyplývajúcej z transponovanej európskej legislatívy – napr. zavádzanie najlepších dostupných technológií (BAT), zmeny v nakladaní s ťažobným odpadom (zákon č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a podobne.

Okrem týchto opatrení a opatrení uvedených v zámere, z procesu posudzovania vplyvov vyplynuli ďalšie opatrenia pre realizáciu navrhovanej činnosti:

- 1) ťhacie práce projektovať a realizovať tak, aby nedošlo k poškodeniu prírodnej pamiatky Brekovská jaskyňa a územia európskeho významu Brekovský hradný vrch,
- 2) zabezpečiť seizmické meranie a posúdiť vplyv technickej seizmicity vyvolanej ťhacími prácami v lome Brekov na národnú kultúrnu pamiatku Hrad Brekov - hradné ruiny,
- 3) zohľadniť podmienky ochrany archeologických nálezov stanovené Krajským pamiatkovým úradom Prešov v procese územného a stavebného konania,
- 4) manipulačné a skladové plochy škodlivých látok zabezpečiť proti úniku škodlivých látok do horninového prostredia, banských vôd a podzemných vôd,
- 5) skládky materiálu skladovať mimo pozemku ŽSR

- 6) manipulačné plochy a skládky produktov odvodniť a technicky upraviť tak, aby nemohlo dôjsť k vodnej erózii a k zosuvu uloženého materiálu ani počas príválových dažďov;
- 7) vykonávať naďalej opatrenia na znižovanie primárnej a sekundárnej prašnosti a tým minimalizovať dopady na zdravie obyvateľstva a životné prostredie;
- 8) v prípade vzniku nových krasových útvarov – jaskýň kontaktovať Správu slovenských jaskýň,
- 9) vykonávať banskú činnosť, tak aby nebola ohrozená bezpečnosť prevádzky dráhy a nerušené zariadenia a stavby dráhy,

VI.4 Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zdôvodnenia akceptovania alebo neakceptovania písomných stanovísk k správe o hodnotení

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 37 ods.1 až 3 zákona na základe zámeru, stanovísk účastníkov procesu posudzovania, rozsahu hodnotenia, odborného posudku, konzultácií a doložených podkladov. Opodstatnené pripomienky sú premietnuté do tohto záverečného stanoviska.

Pri odporúčaní navrhovanej činnosti sa brali do úvahy vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie, prírodné prostredie (aj na chránené územia) na kultúrne pamiatky, ako aj niektoré technicko-ekonomické a sociálne kritériá.

Z výsledku posudzovania pre uvedenú navrhovanú činnosť vyplynulo, že odporúčaný variant navrhovanej činnosti uvedený v zámere po zohľadnení opatrení uvedených v časti VI.3 tohto stanoviska je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

V priebehu posudzovania vplyvov na životné prostredie pre uvedenú navrhovanú činnosť boli zvážené všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, popísané v zámere, v jednotlivých stanoviskách a v kapitole IV. tohto záverečného stanoviska, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať. Zvážili sa všetky riziká navrhovaného variantu z hľadiska vplyvu na životné prostredie a zdravie obyvateľov na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť je možné realizovať v odporúčanom variante navrhovanej činnosti uvedenom v zámere.

K predloženému zámeru bolo doručených 16 písomných stanovísk od zástupcov zainteresovaných subjektov a záznam z verejného prerokovania. Všetky stanoviská k navrhovanej činnosti boli súhlasné bez pripomienok (10) alebo s pripomienkami, okrem stanoviska Krajského pamiatkového úradu Košice, ktoré najskôr vydalo zamietavé stanovisko ale po pracovnom stretnutí, ktoré sa uskutočnilo dňa 25.07.2012 za prítomnosti zástupcov navrhovateľa a zástupcu Krajského pamiatkového úradu v Prešove. Na pracovnom stretnutí bolo vyjasnené, že výkon banskej činnosti nebude zasahovať za hranicu ochranného pásu Brekovskej jaskyne a Veľkej Artajamy, ktoré leží na území širšieho ochranného pásma hradu Brekov - hradné ruiny, a teda nezasiahne ani ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky. Na základe výsledkov rokovania vydal Krajský pamiatkový úrad nové súhlasné stanovisko s pripomienkami, ktoré sú súčasťou záverečného stanoviska.

Realizácia opatrení na zníženie negatívnych dopadov činnosti, v súlade s modernou legislatívou v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky viedla k zlepšeniu kvality životného prostredia lomu Brekov. Pokračujúca ťažba a výroba so sebou prináša aj kontinuitu zlepšovania životného prostredia a zavádzanie niektorých priebežných opatrení s pozitívnym vplyvom na životné prostredie – ako je napr. postupná likvidácia odvalov, zefektívnenie ťažby úpravou ťažobných stien, systematizácia dobývania, odťažby a nakladania so surovinou. Tieto aktivity znamenajú postupné zlepšovanie životného prostredia posudzovaného územia a sú cielené aj na odstraňovanie starších negatívnych prejavov činnosti. Udržanie týchto trendov predpokladá pokračovanie činnosti v nových podmienkach pri zachovaní prísnych environmentálnych limitov činnosti a ekonomickej výhodnosti realizácie činnosti.

VI.5 Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Na základe ustanovení § 36 zákona je ten, kto bude navrhovanú činnosť vykonávať povinný zabezpečiť jej sledovanie a vyhodnocovanie najmä

- a) systematicky sledovať a merať jej vplyvy,
- b) kontrolovať plnenie podmienok určených pri povolení činnosti a vyhodnocovať ich účinnosť,
- c) zabezpečiť odborné porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v zámere so skutočným stavom.

V súvislosti s posudzovanou činnosťou prichádza do úvahy monitorovanie nasledovných zložiek životného prostredia:

- emisie a imisný spad (najmä PM₁₀, resp. TZL),
- monitorovanie prejavov trhacích prác na Brekovskú jaskyňu,

Všetky tieto zložky sú už v súčasnosti sledované štátnymi orgánmi na základe existujúcich rozhodnutí. Upresnenie, prípadne zmena rozsahu sledovaných ukazovateľov sa v súlade s § 39 ods. 2 zákona sa môže prerokovať a zmeniť pri povoľovaní navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov s prihliadnutím na odporúčanie definované v environmentálnej dokumentácii.

VI.6 Informácia pre povoľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti

Zainteresovaná verejnosť je podľa § 24 zákona verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí najmä fyzická osoba podľa § 24a zákona, právnická osoba podľa § 24b alebo § 27 zákona, občianska iniciatíva podľa § 25 zákona a občianske združenie podporujúce ochranu životného prostredia podľa § 26 zákona. V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Pokračovanie dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu v dobývačom priestore Brekov“ nebola identifikovaná žiadna zainteresovaná verejnosť.

Zainteresovaná verejnosť má podľa § 27a zákona právo aktívnej účasti pri príprave a povoľovaní navrhovanej činnosti, a to v celom priebehu procesu posudzovania vplyvov až do vydania rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

VII.1 Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Odbor environmentálneho posudzovania

Mgr. Jana Miklasová

v spolupráci s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Humennom

VII.2 Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Odbor environmentálneho posudzovania

RNDr. Gabriel Nižňanský

riaditeľ odboru environmentálneho posudzovania

VII.3 Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava 28. 01. 2013